

નાજબી હોતા રહે હોતી રહે બેદાબી,
સગ મવારહ હૈ અમર સુનતે રહો યરવાબી.

ફરયાદે આશક.

૩૬

બેદાદ મારુક.

મુસ્તબચે

શેખ હજીરાલીમ બીન શેખ મહમદ સાહબ “નાવરે”

બહુરન એહતેમામ

ખાકેમાર અબદુલલતીફ અલ્લાહરખા ફેરીવાલા.

ખીલા હાઉસ બંબાઈ નં. ૭

કાપી સહીટ (કાઠ સાહેબ ખીતા હબજત હરગીઝ ન હયા)

Printed at the “Natvar” Printing Press
by BHOGILAL NARAYANDAS BODIVALA,
Jamaipur Road
AHMEDABAD.

પેહલી બાર

૯૯૯ ૨૦૦૦

સને ૧૩૩૮ હીજરી.

સને ૧૯૨૦ ૪૦ સં.

કીમત ૦-૨-૦ આના.

૮૮૩૪

ફર્યાદે આશક.

ઉર્ફ

બેદાદ માશુક.

~~~~~

કબ્વાલી.

નીગાહ સતાર અબરૂ બીસ્મીલ્લાહ કી સુરત
કદે રબના સરાપા હૈ અલીફ અલ્લાહ કી સુરત
જુદ્દે વલ્લયલે રૂપ વલ્લજરે નરગાસ ચશમચે કૌસર
તુમાયાં હૈ સવાદે ખત કલા મુલ્લાહ કી સુરત
જુલેખા કી તરહ કર વીર્દ દીલમે સુરચે હુસુફ
જો તુજકો ચાહ સે આકર મીલે દીલ ખવાહકી સુરત
શુકર અલ્લમદો લીલ્લાહ બાદ મુદ્દત મીરે મંજુલને
દીખાઈ ઈસ્ક કી સહેરા મેં હમકો રાહ કી સુરત
અલમ નશરહ હુવા આલમ મેં ઈસ્ક અય સૌદા
ન તનહા હો સકે દરયા જુનું મેં માહકી સુરત

કબ્વાલી.

હર રંગમે વોહ જલ્વા તુમા ઐર હી કુછ હૈ
હર હેસમેં એક રૂપ ન્યા ઐર હી કુછ હૈ
અય ખિજર બુલા દેગી મને આખે બકા કે
મરકર તો જરા દેખ ફના ઐર હી કુછ હૈ
ચુંદયાઓગે ગશ ખાઓગે ગીર બાઓગે મુસા
જલ્વા નહિં વોહ હોશરૂખા ઐર હી કુછ હૈ
અલ્લાહ નજર આચે ઉસે જો તુઝે દેખે
તુ ઐર હું દીદાર તેરા ઐર હી કુછ હૈ

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૩૪

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૨ ચાંદ ૨૧.૨૧૩

વિષય ૭ ૪૬૦ : ૪ ૪૬૫

ઉસ ઘાહેમે મુજ મ્મીલો શાહ દોસરાફી
કમલીમે નો દેખા તો છુપા ઐર હી કુછ હે
કાલીલ તેરી તલવાર ન કયું શૌક સે ખાઈ
ઈસ નખ્ત કેતો ફલ મેં મળ ઐર હી કુછ હે
તાલીબ હે ન જન્નત ન હુરોંકા હે ખ્વાહાં
અલ્લાહ સે “મફતું” ફી હુઆ ઐર હી કુછ હે

ગજલ જામી.

૧ સલ્લાહ અલા નુરીન કંજે, શુદ નુરહા પયદા
જ.મીં અજ હુકમ ઓ સાકીન ફલક હર ઇસ્કે ઓ શયદ
મોહંમદ અહેમદો મહેમુદ વયરા ખાલીકશ ખસતુદ
કંજે, શુદ જુદ હર મૌજુદ અજે, શુદ દીદહા બીના
અગર નામે મોહંમદ રા ન્યાવરહે શરીઅ આદમ
૧ આદમ યાફતે તોખા ન તુહ અજ, ગર્ક નજજના
૧ ઐયુબ અજ, ખલારાહત ન યુસુફ હશમતો શૌકત
ઈસા આં મન્નીહા હમ ન મુસાઆં યદે ખયદા
યશમ નરગીનશ રા કે માજ, ગુલ ખસર ખવાનંદ
જુ.દે અંખીનશ રાયુ વલ્લયલે ઇબ્ન યગશા
સરરે સીના અશ “જામી” અલમનશરહ લકા ખરખવા
મેઅરાજશ ચે મી ખવાની કે મુખ્દાનલ્લજ અસરા

ગજલ કંવાલી.

ચે જલવગહે નુર તજલ્લા મેરા દીલ હે
કોહતુર નહી હજરતે મુસા મેરા દીલ હે
એક મીમ મહમદકા મુઅમ્મા મેરા દીલ હે
કહતે હેં જીસે અરશે મુઅલ્લા મેરા દીલ હે
ઉસ સરવરે કોનેન પે સો જાનસે સદકે
ઉસ સરવરે કોનેન કા સદકા મેરા દીલ હે
હરદમ હે ખીયાલે ખમે અખરુએ મહમદ
કાખા જીસે ઝુકતાહે વે કાખા મેરા દીલ હે
તકલીફ ગવારા ન કરે ખીજરે ખીરદમંદ

ખુદ રાહ બરહે રાહે મદીના મેરા દીલ હે
 રેહતી હે બહમ સખબરો શખીર કી ઉલકત
 હેઠરકી કસમ ખાનાઓ ઝોહરા મેરા દીલહે
 સર સાર હું અય ઝોજ મઝે ધરકે નખીસે
 મે ખાના જ સીના હે તો સીના મેરા દીલહે

ગઝલ આકીલ.

તેરી કુરકત હય ગુલુગીર મદીનેવાલે
 તોડ ગમકી મેરે જંજીર મદીનેવાલે
 તુમ બનાદોગે તો બનબચગી ખાલીકકી કસમ
 મેરી બીગડી હુઇ તકદીર મદીનેવાલે
 વાસતા દેતેહી આદમકી ખતા બખ્શી જાએ
 યે તેરે નામકી તાસીર મદીનેવાલે
 આસીયુપે યે ઇનાયત તેરી અલ્લાહ અલ્લાહ
 બખ્શદી ખુદકી જાગીર મદીનેવાલે
 તેરી બુલ્કુ કે તસવવુરમે પડા કરતા હું
 સુરે વલ્લેલકી તક્સીર મદીનેવાલે
 મેરી આંખુમે મેરે દીલમે મેરે સીનેમે
 ધુમતી હય તેરી તસવીર મદીનેવાલે
 ગોશ દીલકી યે તમનના હય કે એકબાર સુનું
 ખ્યારી ખ્યારી તેરી તકરીર મદીનેવાલે
 અપની આંખુમે મહું ખાક કદમકો તેરી
 યે સુજે ચાહીએ અકસીર મદીનેવાલે
 કુરરતુલ એન મહમદકા મે શયદાઈ હું
 કોન વો શખબરો શખખીર મદીનેવાલે
 આપ ચાહે તો અલી હો તપે કુરકતસે નજાત
 આપસે હોગી યે તદખીર મદીનેવાલે
 આપકી નઅતને આકીલકો યે બખશી ઇજત
 અહ લેદી કરતે હે તોફીર મદીનેવાલે

દીગર ચાર બેત.

કયા ગોસ મુકરરમ કીલી શાન જલાલી હય
 અંબીલ શીરસ્તેસે રૂફુકી છીનાલી હય
 તુમશાહે વીલાયત હો વો મરતબા આલી હય
 આદાબશે વલીયું ને ગરદન હો ઝુકાલી હય
 ખુબઆલે પયમ્બર મેં એક નામકીયા તુમને
 હોતા ન મસીહાસે વોહ કામ કીયા તુમને
 શીર અજ સરે નવ ઝીંદા ઇસ્લામ કીયા તુમને
 કયા દીન મહમદ મેં જાન આપને ડાલી હય
 મોમીન પે નહિ પીનહાં ચે ખાત તો ગ્રહીર હય
 જબ લહમુકા લહમઇ ફરમાન પયમ્બર હય
 જો આપસે મુનકર હય વોહ દુસમને હયદર હય
 મરદુદ હય શયતાં હય ઇમાનસે ખાલી હય
 નકકાશ અજલબી તો ખુદ આપકા શયદા હય
 આલીમ કે હશી તુસે નકસાહી અનોકા હય
 આઈનેકો સકતા હય વો મુરતે જેખા હય
 કયા તુરકે સાચે મે અદલાહને હાલી હય
 ઇસતાલએ ખુફતા હો યા પીર જગાદો તુમ
 બશ ખવાબમે આકરકે દીદાર દીખાદો તુમ
 બીમારે મહોબત હય આકીલકો શકાદો તુમ
 મે આપકા ખાદીમ હય બેકસ હય સવાલી હય

નઇ કંવાલી.

નાજ બી હોતા રહે હોતી રહે બેદાહલી
 સખ ગવારહ હે અગર મુનતે રહે ફરયાદબી
 સચ દે હોતી હે ખુરી મજલુમ કી ફરયાદબી
 દે કે ખુલખુલ હો ખુરી ફઝલ કીયા સૈયાદબી
 વા-કર્ષ કયા ચીજ દે અખના દીલે નાશાદબી
 છકરે હકબી હોતા જાતા હે ખુતોંકી ચાદબી

તુમ્હે મીલકર અય ખુતે જો પીર રહે ઉઠદા ખુલા
 બોલી બોલી શીકલ વાલે હોતે હંચ જલ્લાદ ભી
 અય ચમન વાલેં ચમનસે યું ગુજરના ચાહીએ
 બાગમાં ભી ખુશ રહે રાશુ રહે સૈયાદ ભી
 સાદગી હી સાદગી માશુકમેં અચ્છી નહિ
 હુલ્ક મેં કુછ કુછ જલક દેતી રહે ગેદાદભી
 તુમ જો કહેતે હો ખીગડ કર અખ ન આએંગે કભી
 રહે ભી કહેદો અખ ન આએંગી હમારી યાદ ભી
 બાગસે જાને કહાં દેતા હૈ અખ લાલચ ઉમે
 ફાંસ કર દો ચાર ખુલખુલ ફાંસ ગયા સૈયાદ ભી
 વાહ કયા હસરત જાદહ દીલ થા તુમહારા અય “જલીલ”
 હો ગયા દો રાજમેં વીરાનભી આબાદ ભી

ગજલ આશકાના.

ઝૂંરે ખંજર સર ઝુકાદો મશવરા રહે દીલકા હૈ
 દેખ હી લેં આજ કીત્ના હાસેલા કાતીલકા હૈ
 થક ન જાએંગે ચલોંગે તુમ અગર મૈયત કે સાથ
 ફાસેલા ઘરસે લહદ તક એકહી મંજીલકા હૈ
 ગુસ્લ કરલો સખસે મીલલો ખાંધલો સરસે કફન
 આજ ઇરાદા ભી મુસમ્મમ કુચએ કાતીલકા હૈ
 હસરતેં સખ મીટ ગઈ બાકી હૈ દીલમેં દાગે ઇસ્ક
 ઇસકો જલને દો ચીરાગ ઉજડી હુઈ મહેપ્રીલકા હૈ
 પાઉસે રાંદોં ન ઇસકો જો હકીકત જાનકર
 બાકકા જરરહ નહિં તુકડા હમારે દીલકા હૈ
 દોસ્ત હુશમન સખ જમા હૈ વકત રહે મુશકીલકા હૈ
 સર ઝુકાએ હમ ખડે હંચ સામના કાતીલકા હૈ
 હુશ કે દીન મુજકો દામ ન છોડ દેનાહી પડા
 દેખકર ઇત્ના કે ઝુંહ ઉતરા હુવા કાતીલકા હૈ

નઈ કંવાલી.

હીલ ખરદા બચક ઈશ્વા આં શૈાખ તરહદારે
ખર બાગ સીતમ કરદા આં ચાર સીતમગારે
બીમારે અદા હસ્તમ રંબુરે બહા હસ્તમ
કુન અસ્મે મત્રીહાઈ ખરહાલે દીલે બા.રે
મન તીશનએ વસ્લે તો અબ્બ બાન જીગર હસ્તમ
સાકી તુબીયા ગાહે બા શરબતે દીદારે
આહે દીલો બાસોજમ દર દરદે ફિરાકે તો
બહારે દીલે ગમગીનમ શુદ મોનીસો ગમખવારે
મુશતાકે જમાલે તો અય માહે જહાં હસ્તમ
દર અસ્મે દીલો બાનમ અબ્બ નાજ બીયા બારે
ઈમાનો દીલો બાનમ કુરબાન ખુતે કાશીર
દર મજહુબે ઈશ્કે તો દારમ ન બકસ કારે
દીદારે ખુદા હામીલ ગરદદ બ જમાલે તો
ફાફક “મુયસ્સર શુદ ગર વસ્લ બ અઈયારે

મુખમ્મસ.

કબ તવકકાથી મુઝે રહે આસ્માને પીરસે
હા ગઈ તજદીદે ઉલ્કત ખુબીએ તકદીર સે
રંગે હુસ્ન અબ્બ ઐરહી હૈ ઈશ્કકી તાસીરસે
સીલસીલા બુબાને વકેશત હૈ નઈ તદબીરસે
તોકે મીન્નત કી જગેહ જકડાહુ મંચ જા.રસે

બાંકપન હૈ આશકારા રૂએ પુર તનવીર સે
ચીતવને મીલતી હુઈ હંચ નકશએ શમશીરસે
આઈના હૈ હાલ સારા આવમે તસ્વીરસે
સાફ બહીર હૈ રહે ઉસકે મુરમે કી તહેરીરસે
તો હરન જખમી કિચે સૈયાદને એક તીરસે

ना उमेठी पर बडोत देती ह'य दीवकी हसरते
 आपने जन्मी किया है तो एडे ज'हमतली करे
 मुदम के हमरा कुछ तसकीन के पडेहु ली रहे
 आपले नान्ये धन्डे या दीवके तुकडे मोडे
 मेरी आती नमनहो नान्ये कीसी तहवीरसे ३

जह्दा म'य होता था न्यार देता था मुज'पर ओकेजहां
 कल का ह'गाम था हर सीमत शोरे अल अमों
 था क्या मत भीज, दुन्या मेरे भरनेका सभां
 नज'आ मे'ली की गछ मुज पर सज्तीयां
 से'कड़ों तुझन डे आये हमे शमशीर से ४

बोह जहारे' डे गछ "अजगर" गया बोह दाने, छि
 ह'य जवानोने यमन तेगे भीन'से सज शहीद
 अयसे आलममे' हो फयदा आक मजमुने जहीद
 छिक नजर धन्साइ कीजे जरा मुझे रशीद
 आशकाना क्या गजल अज हो सके छि पीरसे ५

येकरारी छीजर.

छि जममे' के लस रशके कमर के नहि' देया
 नावे कीजे क्या क्या न जहोत पुज सा देया
 छिने मे' जरा रहम सुस्वर के आया
 नकशे छि तस्वीरों के बोह सामने लाया
 मोवाडे एडे सुसुइ ह'य एडे सुसाह'य एडे छि
 म'यने कडाधनमे' से कीसीपर नहि' थयदा
 जज सामने लाया बोह शहीडे शहेबावा
 ये साज्ता छि वक्त जजांसे मेरी नीकवा
 दीवके मेरे तहवीर किया छि अरबीने
 अकरी बहनी हाथमी व सुतलबीने

કબાલી.

અય અખાલાં ચુ સનોખર વય રૂખત ચુ સીમ વડે
 બુદ્ધ દારી હમયું અંખર લખ ચુ સીન વ કાફવરે
 આક્રતાએ આશકાં વ મહેતાએ દીલખરાં
 કંબલએ આબદ ગાની અય સનમ ખા રે વ ખે
 દરમ્યાને રે વખે અંદર કશીદહ ખેવતોય
 દરહ મંદમ મુસ્તમંદમ તન ગીરફતા તે વયે
 તે વયે આમદ નીગારોમન મરા અજ ધરક તો
 દારૂએ દરદમ તુદારી દરમ્યાને લામ વ ખે
 લામ વ ખે ખર લામ વખે ખનહાદહ બાશદ તા સહર
 મીમ વ યે દર પેશ આયદ ખસ્તહ બાશદ દાલવરે
 અય નીગારા ગર તુ મારા એક શખી મહેમાં કુખી
 નકલ ખ્વાહમ અજ ખમાનત ખે વ દીલ વ સીન વડે
 શાખરિં ગીસ્થાર શુફતા શએર હાએ પુર નમક
 કસ ન શુફતા શએર હમયુ સીન ન એન ખદાલ વ યે

દાદરા.

માર ગયોરે દીલપે ખરછી નજર કી-માર.
 કયસ કો હમને ભી સહેરા મેં કહીં દેખા થા
 કયા બયાં હાલ કહેં ઉસકે તને લંગીરકા
 સુખકર ધરકમેં લયલા કે હુવાથા કાંટા
 તને બેદીલસે હમેશા વોહ ચેહી કહેતાથા
 માર ગયો-અરે માર ગયોરે દીલપે ખરછી નજરકી-૧
 નજદમેં સયર કો એક રોજ બે મંચ બા નીકલા
 કયસ કો કુરકતે લેલા મેં પરેશાં દેખા
 દશતે ચુરખત મેં અજબ હાલ થા દીવાને કા
 દોનોં હાથોંસે જુગર થામ ચેહી કહેતા થા
 માર ગયો-અરે માર ગયોરે દીલપે ખરછી નજરકી-૨

ગજલ.

જફા ભી તેગ ને કી ઔર દીલ ખડહા ભી દીયા
 ક્રિયા હલાલ ભી જુનેકા આસરા ભી દીયા

જયાલે ચારને દુખ ભી દીયા મળ ભી દીયા
હંસાયા જળ હમે ઉસકે ઈવજ રૂલા ભી દીયા
લગા કે તોગ ગલે ભી લગાયા કાલીલ ને
બહાકેખુન મેરા મુઝકો ખું બહા ભી દીયા
એ મસ્લહેત બીથી ખાલીક કી ઐર ઇનાયત ભી
કે દરદ દેકે દીલે દરદ આશના ભી દીયા
લગાકે તીર હર એક જખમે પર નમક છીડકા
રૂલાને વાલે ને મેરે મુઝે હંસા ભી દીયા
કહાં સે લાઓગે તાબે નનરહ અય મુસા
એ માના પરદએ રૂખ ચારને હટા ભી દીયા
હમારે સીને સે લીપટે રહા વોહ અરસે તક
દુખાયા દરદને દીલ ભી હમે મળ ભી દીયા
જહાંપે દક્ષન કીયા કી વહીં પે મશકે ખુરામ
નીશાને કખ બનાયા ભી ઐર મીટા ભી દીયા
બસર વોહ વાઅદે પર આએ મગર રકીબકે સાથ
હમારે દીલ કો કીયા ખુશ ભી ઐર દુખા ભી દીયા

કંવાલી.

તુમ કે મસીહાહો કામ ઇત્ના જરા કરના
બીમારે મોખ્ખત હું મેરી ભી દવા કરના
અય મેરે સખી દાતા કયલા હૈ મેરા દામન
ખાલી ન પ્રીરું દરસે મંગતે કા લલા કરના
યસરખ સે ગર હો આના હજરત કી ખબર લાના
મુઝ પર ભી કરમ ઇત્ના અય ખાદે સખા કરના
મહેશર મેં તેરે આસી જખ નાલા કરે ચારખ
જન્નત મેં જગા દેના દોજખ સે રહા કરના
બીમારે મોહખ્ખત હું કહેદો એકે તળીબોં સે
બેબા હૈ દવા કરની લાજમ હૈ દુઆ કરના
જસ હાલમે વોહ રખે હર હાલમે લાજમ હૈ
અહાહકા અયખન્દો શુકરાના અદા કરના

એ મુખ હુવા તા. “ તાહીર ” તુમ ચલ દીએ યસરમકો
વાં અયસા સે શુબદેગી દીનરાત મન્ન કરના

ગજલ.

મુઝે તુઝપે નાજ હોતા તુઝે મુઝપે નાજ હોતા
તેરે આસ્તાં પે મેરા ને સરે નીયાજ હોતા
એ કહાં કે દીલ રૂખા હંચ ને હુંએ હંચ દીલકે રહેન-
કોઈ દીલ નવાજ હોતા કોઈ બાં નવાજ હોતા
તેરે વસ્લકી તમન્ના તેરે દીલકી હવસ હૈ
મેરે દરદ કા મુદદુઆ યેહી ચારહ સાજ હોતા
કોઈ અયસા સોજ હોતા કે તેરા બી દીલ જલાતા
મેરે દીલમેં મીલકે રહેતા કોઈ અયસા સાજ હોતા
એ મન્ન તો જખત કા થા ન ઉસે નીકલને દેતે
ને તુમહારે દીલકે અંદર મેરે દીલકા રાજ હોતા
કોઈ અયસા દયોર ચલતા તેરે ખુમકી ખેર સાકી
કે મેરે બગલમેં ખેખુદ મેરા મસ્તે નાજ હોતા
તેરે ઈસ્કમેં સીતમગર એ “ મુશીર ” કહે રહા હ
તુઝે મુઝપે નાજ હોતા મુઝે તુઝપે નાજ હોતા
ગજલ શેખ ઇબ્રાહીમ “ હાવરે ” મૌલીક શલદસ્તા
ક્યા ક્યામત હૈ મેરી બાન આશનાઈ આપકી
રખતી હૈ શામે સહર મુઝતર બુદાઈ આપકી
છોડકર મુઝકો તડકતા ગચેર સે મીલને લગે
દેખલી અચ્છી તરહસે પારસાઈ આપકી
કીસતરહ રખે દીલે શયદા મેરા ચશમે વકા
ખલકમેં બહીર હુઇ હૈ ખેવકાઈ આપકી
હાલ મેરા દેખીએ મીસ્લ મજનુ ઈસ્કમેં
ખાઈસે વહેશત હુઇ લખલા અદાઈ આપકી
હમ નહિં કરતે હંચ રીકવા આપ કરતે હંચ જકા
એક જમાને મેં ન કર્યું હો જગ હંસાઈ આપકી
એ તો કહીએ કીસ લીએ નાહક ખકા રહેને લગે
કીસ્સે “ ઇબ્રાહીમ ” ને કીહૈ પુરાઈ આપકી

તમામ શુદ.

